

STATENBRIEF

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Startnotitie Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028	TELEFOONNUMMER	+31640881417
DATUM	19-03-2024	E-MAILADRES	stef.meijs@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-560011778-82165	DOMEIN/OPGAVE	Domein Leefomgeving/Concernopgave Klimaatadaptatie
VAN	Stef Meijs	TEAM	WEB
		PORTEFEUILLEHOUDER	Bakker
BIJLAGEN	1. Startnotitie Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028 2. Een klimaatbestendige provincie Utrecht, januari 2024		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

Hierbij bieden wij u de startnotitie Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028 aan. Deze startnotitie geeft op hoofdlijnen de kenmerken van het beoogde nieuwe programma; er worden eerste speerpunten benoemd en een beeld geschetst van de te bereiken resultaten in 2028. Tevens is een globaal stappenplan opgenomen over de wijze waarop het participatieve traject wordt ingericht om te komen tot het nieuwe programma. Voorzien is in een consultatie van Provinciale Staten in het tweede kwartaal van 2024 en vervolgens vaststelling door Gedeputeerde Staten. Bij de ontwikkeling van het programma zal gezorgd worden voor interne en externe participatie. Daarbij wordt ook externe ondersteuning ingeschakeld. Halverwege de programmaperiode (eind 2026) wordt u geïnformeerd over de voortgang.

Inleiding:

Klimaatverandering raakt elk domein en economische sector en is een **concernbreed vraagstuk**. De gevolgen van klimaatverandering zijn steeds sterker merkbaar in de provincie Utrecht met hevige regenval en wateroverlast aan de ene kant en toenemende hitte en droogte aan de andere kant. Het klimaatbestendig maken van de provincie Utrecht vraagt een andere manier van denken en werken binnen en buiten onze organisatie. Met het aanpassen aan het veranderende klimaat, kunnen we de provincie Utrecht groener, gezonder en veiliger maken.

Op 6 december 2023 is de Eindrapportage van het Programma Klimaatadaptatie 2020-2023 besproken in de Commissie Ruimte, Groen, Water en Wonen. Conclusie: er is al veel bereikt, maar we zijn er nog lang niet. Het natuurlijke systeem is zover aangepast door menselijk handelen dat het minder veerkracht heeft om zich te herstellen. Hierdoor neemt de ernst van de negatieve gevolgen van klimaatverandering toe.

Doel is om klimaatadaptatie sterker door te vertalen in het provinciale beleid en de uitvoering van projecten te versnellen. Klimaatadaptatie moet vast onderdeel worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. De komende jaren wordt nog veel ontwikkeling verwacht ten aanzien van het klimaatadaptatiebeleid. Een **programmatische aanpak**,

waarbij flexibel en adequaat kan worden ingespeeld op het snel veranderende klimaat, past daar het beste bij. Benodigde middelen zijn vastgelegd in het coalitieakkoord.

Mede op basis van in de Eindrapportage van november 2023 opgenomen conclusies en aanbevelingen, zijn in de startnotitie een aantal **speerpunten** opgenomen waar we de komende jaren aan willen werken. Deze speerpunten dienen als eerste leidraad voor de inzet van de provincie en kunnen de komende maanden worden verrijkt met input van stakeholders. Daarbij zal in alle gevallen de afweging spelen waar de grootste impact behaald kan worden en hoe groot de urgentie is.

In de tweede helft van 2023 is gestart met nadenken over het vervolg van het programma en is extern advies ingewonnen. Een kleine **denktank van experts** heeft meegedacht over de koers op de korte en middellange termijn. Het resultaat van dit denkwerk is als bijlage toegevoegd aan de startnotitie.

In de startnotitie wordt ook een eerste **toekomstbeeld voor 2028** geschetst. Het doel is dat eind 2028 is bereikt dat klimaatadaptatie een vanzelfsprekend onderdeel is van de beleidsinspanning op alle grote opgaven binnen de provincie Utrecht. Ofwel: in 2028 is klimaatadaptatie meegenomen in doel, aanpak en acties en toont elk programma en elke opgave eigenaarschap op de klimaatadaptatiedoelen. Tegelijkertijd is de fysieke klimaatbestendigheid groter geworden. De veerkracht van het natuurlijke systeem is versterkt, waardoor we minder hoeven te reageren op extreme gebeurtenissen door technische maatregelen en crisissituaties. We hebben een goed werkende monitoringssystematiek, waarin zowel de voortgang van verankering in het provinciale beleid, als de mate van klimaatbestendigheid zichtbaar kan worden gemaakt.

De komende maanden wordt het nieuwe programma opgebouwd, samen met onze partners. Een goed participatief proces moet ervoor zorgen dat de verantwoordelijkheid van het bereiken van de doelen van het programma breed gedeeld wordt. Tegelijkertijd blijft het programmateam Klimaatadaptatie doorwerken aan de uitvoering van lopende acties om de noodzakelijke versnelling te bevorderen. Zo treedt op 2 april 2024 de vernieuwde subsidieregeling groene, gezonde en klimaatbestendige steden en dorpen in werking. De kwartiermakersfase voor de Werklandschappen van de Toekomst is in volle gang. Klimaatadaptatie is daarin een hoofdelement. De zeven gemeenten met wie we in 2023 pilots hebben opgestart, worden ook in 2024 ondersteund als lerend netwerk, gericht op klimaatbestendige, groene en gezonde wijken. En op 17 juni organiseert de provincie Utrecht, samen met het ministerie van IenW een groot nationaal congres over klimaatadaptatie in Nieuwegein. Provinciale Staten ontvangen daarvoor een uitnodiging.

U wordt gevraagd kennis te nemen van deze startnotitie en indien gewenst aanbevelingen mee te geven voor het vervolg.

Vervolgprocedure / voortgang:

U wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling van het programma. Er wordt voorzien in een aparte werksessie en statenleden zullen ook in de gelegenheid zijn om ook bij andere bijeenkomsten aan te haken, zoals het congres. Uiteraard zal Provinciale Staten zoals gebruikelijk ook tussentijds worden geïnformeerd over belangrijke ontwikkelingen, resultaten of producten. Voorzien is in besluitvorming in Gedeputeerde Staten begin Q4 2024. Uiteraard worden daarbij de eerdere reacties en input van uw Staten betrokken en wordt u vervolgens middels een statenbrief geïnformeerd over de vaststelling en over de manier waarop met uw reacties is omgegaan.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen